

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvací, 1625

De vnico & summo bono quærendo. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](#)

affluent desideria sancta; atque ex omni latere consurgent, ubi-
cunque flauerit spiritus almus.

5. Timor non erit, sed amor totum implebit, cessabitque
quassatio: nam dextræ Dei est hæc mutatio. Ideo quod loquor,
non mea, sed eius est laudatio. Consolatio lugenti est, panis
datur petenti, haustum suscepit sitiens. Manus agro data est,
vacillanti baculus venit. Deficiens vites resumplit, requiem
lassius iuuenit. Desperanti noua lux oriri visa est, clamanti venit
responsum. Caliganti insulsa dulce lumen, ignorantia via patuit,
& porta ilico est reserata pulsanti. affuit veritas, titubanti suc-
currit auctoritas, affectanter quærenti obviauit mater charitas.
Cupienti dilecto loqui, occurrit latior ipse: Ecce assūm, inquit;
dic quid noui nunc accidit? An tibi excidit, pro me pati & a-
gere debere? Volentem cum eo pergere, nec hoc prohibuit. Sta-
timque ascendi, & oblitus sum quicquid molestiae habui. Desi-
derantem cum ipso habitare, noluit me contristare: sed lenibus
verbis edocuit, quia modò id fieri non convenit. Desiderium
tuum bonum est, & placet oratio, quam præsentasti mihi: sed o-
portet adhuc diffiri. Vade, & reuertere in domum tuam; & an-
nuncia tuis, quanta fecit tibi Dominus. Et dic eis; Præparate sin-
guli corda vestra; & deponite graven onus peccati; & sitis cauti &
fortes, aduersus infidias diaboli. Vigilate & orate, ut non intretis
in tentationem. Tempus prope est, ut paratos vos inueniam. Ecce
prædixi vobis.

CAPVT XII.

De unico & summo bono querendo.

1. **D**ic anima mee, Salus tua ego sum. O quam nobilis es anima, *Psal. 36:*
quam mira virtus in te latet: quæ quiescere non vales nisi
summo adepto bono, & ultimato inuento fine! Quo cognito
& inuento, cessat motus tuus. O bonum super omne bonum; ô
finis sine fine, quando fruar te sine modo & sine fine? Multa hic
inuenio bona, sed quæ alterant, non quæ satiant. Porro vnum
est necessarium. Hoc vnum quero, hoc vnum desidero. Propter
vnum omnia, & ex uno omnia. Hoc si habuero, contentus ero:
& nisi potitus fuero, semper fluctuo: quia multa me implere non
possunt. Quid hoc vnum? Nescio dicere, desiderare me sentio,
quo nihil melius nec maius est, sed nec cogitari potest. Non
enim hoc vnum inter omnia, sed vnum super omnia est. Deus
meus est, cui adhaerere & inhærente, bonum mihi est. Huic dico, *Psal. 72:*
huic clamo: *Dis anima mee, Salus tua ego sum.*

G g 2 z. Quid

2. Quid ultra concupiscis anima mea desiderio plena? Nonne melius est, ut vni adhaeras quam multis? Ex uno multa, annum ex multis. Cessa multa querere, vni te iunge, vni adhaere, in uno totum consistit. Querant alij multa & varia ab extra; tu quare vnum internum bonum, & sufficit tibi. Ecce alius villam querit, alius in negotiationem suam vadit. Alius argentum & aurum multum congregat, alius voluptates ambit & honores. Alius amicos & cognatos requirit, notos & affines libenter visitat. Alius urbes & castella intrat, & varias mundi partes desiderio oculorum ductus lustrat. Alius sapientiam, alius potentiam, alius magisterium, alius regale aut principale petit obsequium. Et in hunc modum alius hoc, alius illud, siue in seculari siue in spirituali statu requirit. Pauci vnum, & propter vnum, pure & simpliciter querunt. Ideoque nec stabilem pacem inueniunt, nec internam gratiam sapiunt. Quicunque enim sunt Christi, non temporalia, non terrena querunt; tanquam tunc magni & gloriose carent, si his omnibus abundarent.

3. Non ergo ad te pertinent, quae isti querunt, ô anima deuota! Profectò nihil. Detestor hæc omnia: quia vnum est bonum meum, vnum diligo, vnum requiro: & ipsum melius mihi est, quam omnia bona infra vel supra. Si tantum bonum inuenisti, hortor te & suadeo tibi, custodi & tene, pro quo omnia contempsisti. Nam illud habendo, cæteris carere non erit onerosum; immo pro ipso lucrando, omnia dare & pati debere, iudicabis rectissimè dignum.

Coloss. 3.

4. Quære ergo nunc anima mea, tam singulare & supereminentia bonum. Quamdiu in carne viuis, querere ne cesses, quia nec satis inueniri potest, quod ad plenum comprehendendi non potest. Erit autem finis querendi, cum venerit hora fruendi. Tunc enim erit omnia in omnibus, ipse solus unus, sufficiens omnibus & singulis. Et si ibi adhuc queritur, ubi semper inuenitur; non tamen sicut hic cum labore, sed summo cum gudio & amore. Qualis autem sit pijs in hac vita, multis docetur nominibus, nec ignoratur ab expertis. Aduerte tamen aliquantulum, (experiencia magistra iuuante) quæ sint diuinæ pietatis nomina. Pauca tibi expono: sed plura atque sacratoriæ eius doceat gratia. Ecce sponsus est amantibus, & qui adhuc in timore ei seruant, metuendus Dominus. Pater est bonus filius, malevolis autem districtus iudex. Infirmis est medicus, & sanis solidus cibus. Doctor est ignorantibus, & obtutis perantibus sibi salus æterna. Via est inclipientibus, veritas proficientibus, & vita perfectis. Spes est pœnitentibus, & iustis consolator optimus. Gloria est humilium, & pœna superborum. Lux est in tenebris, & lucerna in noctibus.

Dat

Deus quælis fit pijs
hic nomina eius
docent,
Sponsus,
Dominus,
Pater, Iu-
dex, Medi-
cus, Cibus,
Doctor,
Salus, Via,
Veritas,
Vita, Spes,
Consolato-
tor, Glo-
ria, Lux,
Lucerna.

Dat medelam egris mentibus, & vinum letitiae multum tristibus.
Stat cum pugnantibus, ambulat cum proficientibus, currit cum
feruentibus, volat cum contemplantibus. Adebat orantibus, loqui-
tur cum legentibus, quiescit cum meditantibus.

5. In omnibus his operatur unus atque idem Deus, apparet
singulis prout vult; & non est reprehensio in sermone eius, ne-
que investigatio operum eius. Magna sunt enim & inscrutabilia
iudicia eius, & nemo dicere potest, Cur ita facis? & quare hunc
magis quam illum eligis? Stulta est hominis interrogatio ad-
uersus omnipotentem, & omnis adiumentio filiorum Adam va-
nitas & nihilum.

6. Quomodo placent tibi haec, & qualiter sapit tibi Deus?
Bene sapit mihi, & opera eius non possunt mihi dispergere. Iustus
est, & quis potest cum arguere de iniustitia? Qui enim hoc fece-
rit, contrarium se illi constituit, & arguetur ab irreprehensibili
lumine eius. Sed haec quae audisti, quid sunt in conspectu eius?
Vix scintilla modica est, ab eo quod intrinsecus latet. Quæreris,
quid istud? Dico: Nescio quid est, sed est totum supra me, &
quasi inaccessibilis quedam caligo, cuius principium sicut & fi-
nis ignoratur. Sit proinde potior meditatio tua & affectus fre-
quentior, circa humilia vestigia Iesu; & noli ad alta citio conscen-
dere, ne opprimaris a gloria. Verum, quia amor intensus inter- Pro. 28.
dum obliuiscitur reverentiae & timoris, tolerandum est, si ali-
quando de dilecto suo amans intense inflammatur; ut querat,
non solum qualiter parvulus natus in praesepio vagiat, aut in pa-
tibulo crucifixus pendeat: sed qualiter gloriosus in caelo regnet,
& cuncta sub caelo mirabiliter disponat.

7. Libenter sequor te amande Iesu in terris, sed multo liben-
tius sequerer ad caelos. Vbi est thesaurus meus, ibi erit & cor
meum. Thesaurus meus tu es, charior omni creatura, qui es ad
dexteram Patris. Pro me incarnatus, pro me eleuatus. Exemplum
mihi reliquisti in terris, premium te seruas in celis. Ad te igitur
oculi mei, post te omnes gressus mei ibunt. Tibi dicit cor meum,
exquirit te facies mea, faciem tuam Domine iugiter requiram. Matth. 6.
Usquequo Domine visio gloria tua? Quare facie tuam abscon-
dis, & arbitraris me inimicum tuum? Scis vtique, quia tamdiu
fertur hinc inde animus, trahitur & retrahitur in diuersa affectus
meus, donec tibi tanquam suo amabili impingatur in celis. Vis
etenim amoris quiescere nescit: sed de suo amato incessanter
querit, nuncios emittit, preces germinat: sed nec sic dimittit,
quia amor omnino possidere vult, quod concupiscit.

8. Trahe ergo me, ut currere incipiam feuerenter post te. Opus Trahi a-
mihi est tractu, & magno tractu. Nisi enim traxeris, nemo venit, pus habe-
mus.

nemo sequitur; quia ad se quisque curuatur. Si trahis, ecce venio; ecce festino, curro, feruco. Sin autem, nec curro, nec quaro; vix est, quod sequi desidero. Sed si manum dederis, tanto celerius curro, quanto fortius traxeris. Vox dilecti mei trahentis:

Ioan. 13.

Cant. 1.

Ioan. 6.

Matth. 8.

Et ego cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum. I E S V bone, trahe me post te, & non solum ego, sed omnes eurremus in odore vnguentorum tuorum. Primum itaque trah me post te, deinde sequantur alij, viro exemplo bona vita. At ne superbire possemus, bonum est nobis hoc simul sentire; quia non in viribus nostris, sed in odore vnguentorum tuorum currere coepimus.

9. Hic est tractus diuinus, sine quo proficit nullus: sed nec incipit aliquis, sicut itidem dixisti: *Nemo venit ad me, nisi Pater meus traxerit eum.* Quem ergo trahit Pater, utique sequitur te, & deserit se. Bene tractus videbatur, qui dicebat: *Magister, sequar te quocumque iteris.* Sed non est omnium, sic ad te affici: nec parvæ est animæ, tam paratè ad omnia te sequi.

10. Quid tibi obest anima mea, quod propter I E S V M non deseris omnia? Quare tam inuitè separaris a vanis & peritris? Quid iuvant hæc visa? Ecce cum per res mortales & visibiles creaturas pergis, volens in eis contentari, perdis meliora. A summo bono te diuidis, cum hoc agis; & a vera ac beata æternaque vita reauertis. Idecirco misera & infelix manebis, plena doloribus & anxietatibus. Quocumque enim te vertere disponis, doles semper inuenies & tædia multa, nisi fueris iterum ad creatorem conuersa; quia ipse est pax tua, & requies secunda. Verum, si in terrenis minimè feceris morain, nec pedem in limo fixeris; sed potius consideraueris, & venerata fueris in speculo creaturarū, non imaginem quæ transit, sed cum cuius est hæc imago & superscriptio, beata eris & non morieris. Cum enim cuncta visibilia non ad fruendum quæreris, sed ad benedicendum creatoris nomen aspicis, fabricando tibi ex summis & imis operibus eius scalam quandam, cui innitaris ad sursum pergendum; liberaberis utique a seculi visto pessimo, & tuo desiderato fini satis inimicè copulaberis; qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen.

CAPVT XIII.

De unione anime cum Deo, & de subtractione gratia.

Psal. 62.

7. *A Dhæsit anima mea post te.* Deus meus consolator verus, tu scis, quia non redet me tui: sed quotidiè libet tibi in secreto meo loqui. Sed ubi te queram, si foris ad horam perdidero? Quis me perducet ad te? Tu super omnia Deus, & ego inter ista inferiora

